

ELS LLIBRES I LES COSES

IGNASI ARAGAY

Espanya ha estimat Catalunya

Han sigut pocs i puntuals, però hi ha hagut moments en què els intel·lectuals espanyols han arribat a pensar que la cultura catalana era digna de respecte, atenció, fins i tot estima. Els que en èpoques de crisi dictatorial han professat aquest amor sobtat, després sovint han caigut del cavall, amb resultats catastròfics, no per a ells, sinó per al cavall català i la convivència hispànica. Aquesta història feta de comptes i excepcions és la que ressegueix Albert Balcells a *Cataluña ante España. Los diálogos entre intelectuales catalanes i castellanos, 1988-1984* (ed. Milenio). És un llibre revelador i trist, recomanable per a aquells que encara creuen que un altre encaix és possible. No es tracta de desenganyar-los, sinó que siguin conscients de la magnitud estratosfèrica de l'empresa.

Ja sabíem que Joan Maragall, amb tot el seu art de seducció, no va ser capaç d'amansir el castellanisme d'Unamuno, el savi basc de

Salamanca que al màxim a què va arribar va ser a definir-se com a "catalanizante anticatalanista". Més discret va ser l'andalús fundador de la Institución Libre de Enseñanza, Francisco Giner de los Ríos, també amic de Maragall –en la intimitat–, i de Josep Pijoan, inspirador de l'Institut d'Estudis Catalans. El seu germà Hermenegildo era regidor lerrouxista per

ALBERT BALCELLS REPASSA ELS ESTRANYS MOMENTS DE 'FEELING' INTEL·LECTUAL

Barcelona. Segons Pijoan, "en Giner i en Menéndez Pelayo van ésser els dos últims catalans a fer esforços per estimar Catalunya". Públicament, Menéndez Pelayo, bon coneixedor de la literatura de la Renaixença, sempre va ser respectuós, però en privat ho tenia clar. El 1887 escrivia al seu amic Juan Valera, director de la RAE: "El catalanismo, aunque es una aberración puramente retórica,

contra la cual está el buen sentido y el interés de todos los catalanes que trabajan, deber ser perseguido sin descanso, porque puede ser peligroso si se apoderan de él los federales como Almirall, que ya ha comenzado a torcerle y a desvirtuar el carácter literario que al principio tuvo. El tal Almirall es un fanático todavía de peor casta que Pi y Margall, a quien siguió en un tiem pero cuyo catalanismo ya no le satisface y le sabe a poco. Está haciendo una propaganda antinacional de mil diablos.

Y asómbrese usted: le apoya el mismísimo Mañé y Flaquer desde las columnas del archiconservador 'Diario de Barcelona'. El misterio de todos estos autonomismos está en que a esos señores no se les ha hecho ni se hace en Madrid todo el caso que ellos se figuran merecer".

La setmana que ve, més: Ortega y Gasset, Azaña, Marañón, Madañaga, Ridruejo, Américo Castro, Julián Marías... No s'ho perdin. ♦♦

DE TAPES

La burgesia, a través de l'espill

Un nou llibre d'Adesiara aplega els monòlegs de l'escriptor i pintor Santiago Rusiñol –aquesta disciplina a Catalunya no comença amb Joan Capri– en un llibre de portada burleta: l'escena reproduceix alguns personatges d'extracció burgesa, plens de pompa i tocats per barrets de copa. La pàgina de crèdits ens informa que l'autor del dibuix és Georges Goursat, però si tinguéssim la il·lustració sencera (que ha estat escapçada) veuríem que la signava amb un sobri "SEM". Aleshores, el cinèfil més empedreït, aquell que es queda mirant els títols de crèdit i llegeix fins el nom del segon ajudant d'elèctrics, recordaria que a la pel·lícula *Gigí* es dona les gràcies a SEM, perquè seus són els dibuixos amb els quals Vincente Minnelli obre el film.

Georges Goursat (1863-1934) va ser un habitual dels ambients selectes –avui en diríem *cool*– de París: el restaurant Maxim's, l'Òpera, Long-champs i l'Allée des Acacias. La portada mostra la il·lustració invertida, com si la veiéssim en un mirall. Algú podria discutir la decisió però a mi em sembla en aquest cas legítima: quan es tracta de fer sàtira de la burgesia, ¿qui es pot queixar per haver-hi aplicat una mirada distorsionadora? ♦♦

ALEX GUTIÉRREZ M.

EL SECRET DE... LLUCIA RAMIS

Escàndol a la piscina del Juan Carlos

Una de les anècdotes ja clàssiques del safareig literari barceloní va inspirar una de les escenes *punkies* d'*Egosurfing* (Destino), la novel·la amb què Lucía Ramis va guanyar el premi Josep Pla 2010. El passatge d'*Egosurfing* en qüestió es produeix durant un còctel en què la Rut, l'*alter ego* de Ramis al llibre, acaba ben "gata" tirant-se a la piscina de l'Hotel Juan Carlos I de Barcelona.

Llucia Ramis era el 2008 una de les convidades a la festa del premi de novel·la negra de RBA, que se celebra la primera setmana de setembre als jardins de l'Hotel Juan Carlos I. La festa acaba de matinada, quan els assistents més alcoholitzats ja han perdut el seny. A les tres de la matinada un amic va anunciar a Ramis que el seu exnòvio es casava. Afligida i amb els sentiments multiplicats per l'efecte del mam, l'escriptora va patir un atac d'angoixa. Per pal·liar el cop emocional, Ramis es va treure la roba mentre avançava per la gespa i es va tirar a la piscina només vestida amb calcetes. Allò va crear escola i l'any següent Ramis i altres companys del món editorial van repetir; el periodista i escriptor Antonio Baños ho va fer completament nu.

Arran de les queixes que allò va provocar, RBA va trucar als protagonistes del *flashmob* perquè no es repetís mai més. "Tot i així, cada any hi ha morbo per veure si m'hi torno a tirar", diu seriosa Ramis. ♦♦

CRISTIAN SEGURA

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIO

[1] Jo confesso

JAUME CABRÉ

Proa

1.008 pàgines i 26,90 €

NO-FICCIO

[1] El llibre de La Marató

DIVERSOS AUTORS

Edicions 62

152 pàgines i 10 €

1/3

[2] Si tu em dius vine...

ALBERT ESPINOSA

Rosa dels vents

208 pàgines i 15,90 €

1/14

[2] APM? El circ de la tele

DIVERSOS AUTORS

Ara Llibres

174 pàgines i 22,90 €

2/2

[3] Ombres en la nit

FERRAN TORRENT

Columna

256 pàgines i 21 €

3/39

[3] Fórmula Barça

RICARD TORQUEMADA

Cossetània

192 pàgines i 15,50 €

5/7

5/48

[4] El temor d'un home savi

PATRICK ROTHFUSS

Rosa dels vents

1.206 pàgines i 24,90 €

8/6

[4] Steve Jobs, la biografia

WALTER ISAACSON

Rosa dels Vents

696 pàgines i 23,90 €

3/6

[5] 1Q84 (Llibre tercer)

HARUKI MURAKAMI

Empúries

400 pàgines i 22 €

4/8

[5] El meu Barça

BOJAN KRKIC

Edicions 62

160 pàgines i 16,95 €

-/1

CASTELLÀ

FICCIO

[1] El prisionero del cielo

CARLOS RUIZ ZAFÓN

Planeta

384 pàgines i 22,90 €

1/3

NO-FICCIO

[1] La comida de la familia

FERRAN ADRIÀ

RBA

384 pàgines i 30 €

1/6

[2] El puente de los asesinos

ARTURO PÉREZ-REVERTE

Alfaguara

384 pàgines i 19,50 €

3/6

[2] Más allá del crash

SANTIAGO NIÑO-BECERRA

Los libros del lince

192 pàgines i 15 €

2/6

[3] El temor de un hombre...

PATRICK ROTHFUSS

Plaza & Janés

1.200 pàgines i 24,90 €

2/6

[3] Viaje al optimismo

EDUARDO PUNSET

Destino

288 pàgines i 20,50 €

2/2

[4] El imperio eres tú

JAVIER MORO

Planeta

554 pàgines i 21,50 €

4/5

[4] Steve Jobs, la biografia

WALTER ISAACSON

Debate

744 pàgines i 23,90 €

4/6

[5] El jardín olvidado

KATE MORTON

Suma de letras

544 pàgines i 21 €

5/83

[5] El precio del trono

PILAR URBANO

Planeta

1.100 pàgines i 28,50 €

10/5

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior/setmanes en el mercat